

LIETUVOS ADMINISTRACINIŲ GINČŲ KOMISIJOS KLAIPĖDOS APYGARDOS SKYRIUS

SPRENDIMAS

2024 m. birželio 27 d. Nr. 21RE2-146 (AG2-123/14-2024)
Klaipėda

Lietuvos administracinių ginčų komisijos Klaipėdos apygardos skyrius (toliau – Komisija), susidedantis iš Komisijos narių Vilijos Astrauskienės (posėdžio pirmininkė ir pranešėja), Lauros Bernikienės ir Ingos Drąsutavičienės,

2024 m. birželio 26 d. Komisijos posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo administracinį ginčą pagal pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl neveikimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus.

Komisija

n u s t a t ė :

Komisijoje 2024 m. gegužės 30 d. priimtas nagrinėti pareiškėjo X. Y. skundas atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – ir Agentūra, b. l. 1–2), kuriuo prašoma: 1) įpareigoti atsakovę išnagrinėti pareiškėjo skundą ir priimti sprendimą; 2) priteisti pareiškėjo naudai iš atsakovės 100 Eur dydžio neturtinę žalą.

Pareiškėjas nurodo, kad 2024 m. balandžio mėn. pradžioje skundu kreipėsi į Agentūros Tauragės skyrių, ir jo skundas buvo priimtas ir pradėtas nagrinėti. Nurodo, jog skundas turėjo būti išnagrinėtas per 20 darbo dienų, tačiau Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius pareiškėjui 2024 m. gegužės 6 d. atsiuntė raštą, kuriuo skundo nagrinėjimo terminas buvo pratęstas dar 10 dienų, t. y. iki 2024 m. gegužės 20 d. Pareiškėjas teigia, kad skundas nėra išnagrinėtas, terminas taip pat nėra pratęstas.

Pareiškėjas mano, kad jo atžvilgiu yra vilkinamas laikas priimti sprendimą ir tai kenkia jo, kaip neįgaliojo, padėčiai, kadangi skundo argumentai ir skundžiami Agentūros sprendimai yra susiję su piniginių išmokų dydžio bei skyrimo klausimais. Teigia, kad Agentūra nepagrįstai nevertino pareiškėjui diagnozuotų ligų ir neįgalumą sukėlusių kitų priežasčių, todėl šiuo konkrečiu atveju, pareiškėjui yra labai svarbu, kad institucijos laikytųsi įstatyme nustatytų terminų. Nurodo, kad vilkinimas priimti konkretų sprendimą, o tuo labiau nustatytų terminų nesilaikymas, pareiškėjui sukelia netikrumo jausmą, nepasitikėjimo institucijomis jausmą ir yra pagrindas atlyginti neturtinę žalą dėl pareiškėjo netiesioginių nuostolių (t. y. jeigu skundas būtų patenkintas, tai pareiškėjui priklausytų gerokai didesnė neįgaliojo išmoka). Remdamasis protingumo, sąžiningumo ir proporcingumo principais, kurie yra nustatyti Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatyme, pareiškėjas mano, kad Agentūra turėtų atlyginti 100 Eur dydžio neturtinę žalą (netiesioginius nuostolius) dėl savo neteisėtų veiksmų – nustatytų terminų nesilaikymo ir pareiškėjo neinformavimo apie antrą kartą pratęstą skundo nagrinėjimo terminą.

Atsakovė 2024 m. birželio 7 d. Komisijai pateikė atsiliepimą (b. l. 22), kuriuo prašo pareiškėjo skundą atmesti kaip nepagrįstą.

Nurodo, kad pareiškėjo 2024 m. kovo 31 d. skundas Agentūros direktoriui dėl teritorinio skyriaus priimto sprendimo peržiūrėjimo gautas 2024 m. balandžio 5 d. (registracijos Nr. (duomenys

neskelbtini)), o administracinės procedūros sprendimas priimtas 2024 m. gegužės 20 d., t. y. per teisės aktuose nurodytą bendrą 20 darbo dienų ir vertinimo termino pratęsimo 10 darbo dienų terminą. Tačiau pastarąjį 2024 m. gegužės 20 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) ir Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl X. Y. dalyvumo lygio, individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo“ registruotu laišku išsiuntė tik 2024 m. birželio 4 d.

Atsakovė taip pat nurodo, jog įvertinus aplinkybę, kad Neįgalumo ir darbingumo nustatymo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos buvo reorganizuojama ir nuo 2024 m. sausio 1 d. jos teises ir pareigas perėmė Agentūra, kuriai pradėjus naują veiklą nuo 2024 m. sausio 2 d. buvo keičiama ir jos dokumentų valdymo bendroji informacinė sistema (DBSIS) ir susiduriama su dideliais techniniais trukdžiais, taip pat atsižvelgiant į ženkliai išaugusį gaunamų skundų ir kitų užklausų skaičių įvykus negalios reformai, manytina, kad Sprendimų kontrolės skyriaus teisės aktais nustatytas pareigos, t. y. per 3 darbo dienas raštu informuoti asmenį ar jo atstovą apie priimtą sprendimą, neišlaikymas traktuotinas kaip mažareikšmis ar smulkmeniškasis – pareiškėjo teisių apimtis nesikeitė, t. y. vienkartinis veiksmu nepadaryta esminės žalos.

Pareiškėjui ir atsakovei apie posėdžio vietą ir laiką pranešta tinkamai (b. l. 15–19, 86–90). Pareiškėjas ir atsakovė išreiškė pageidavimus bylą nagrinėti rašytinio proceso tvarka (b. l. 20, 22). Atsižvelgiant į bylos šalių valią, byla išnagrinėta rašytinio proceso tvarka.

Skundas atmestinas, bylos dalis nutrauktina.

Nagrinėjamas administracinis ginčas kilo dėl atsakovės Asmens su negalia teisių apsaugos agentūros prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos neveikimo – sprendimo dėl pareiškėjo 2024 m. kovo 31 d. skundo „Dėl sprendimų panaikinimo ir naujų sprendimų priėmimo“ nepriėmimo.

Bylos duomenimis nustatyta, jog 2024 m. kovo 5 d. Agentūros Tauragės teritorinis skyrius priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“ (b. l. 70), kuriuo nusprendė pareiškėjui nenustatyti automobilio kompensacijos poreikio.

2024 m. kovo 5 d. Agentūros Tauragės teritorinis skyrius priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“ (b. l. 71–72), kuriuo pareiškėjui nustatė 15 procentų dalyvumo lygį ir 85 procentų netekto dalyvumo lygį. Dalyvumo lygio terminą nustatė nuo 2024 m. vasario 5 d. neterminuotai.

2024 m. kovo 5 d. Agentūros Tauragės teritorinis skyrius priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio“ (b. l. 68), kuriuo pareiškėjui nustatė individualios pagalbos kompensacijos poreikį laikotarpiu nuo 2024 m. vasario 5 d. iki 2026 m. vasario 4 d.

Pareiškėjas 2024 m. balandžio 5 d. pateikė atsakovei 2024 m. kovo 31 d. skundą „Dėl sprendimų panaikinimo ir naujų sprendimų priėmimo“ (reg. Nr. (duomenys neskelbtini) toliau – ir Skundas), kuriuo prašė Agentūros peržiūrėti visus tris minėtus Agentūros Tauragės teritorinio skyriaus sprendimus ir juos panaikinti, pareiškėjo prašymus perduoti nagrinėti iš naujo (b. l. 27–44).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. gegužės 8 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl administracinės procedūros sprendimui priimti termino pratęsimo“ informavo pareiškėją, jog pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo terminas pratęstas 10 darbo dienų (b. l. 23).

Agentūros Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. gegužės 20 d. priėmė sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) ir (duomenys neskelbtini) „Dėl X. Y. dalyvumo lygio, individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo“ (toliau – ir Sprendimas, b. l. 48–51), kuriuo nusprendė: nekeisti Agentūros Tauragės teritorinio skyriaus 2024 m. kovo 5 d. sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl dalyvumo lygio“, kuriuo X. Y. neterminuotai nuo 2024 m. vasario 5 d. nustatytas 15 proc. dalyvumo lygis dėl priežasties „ligos arba būklės, atsiradusios nuo vaikystės“; pakeisti dalyje dėl termino Agentūros Tauragės teritorinio skyriaus 2024 m. kovo 5 d. sprendimą Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl individualios pagalbos

teikimo išlaidų kompensacijos poreikio“ ir X. Y. nustatyti ketvirto lygio individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikį nuo 2024 m. vasario 5 d. neterminuotai; nekeisti Agentūros Tauragės teritorinio skyriaus 2024 m. kovo 5 d. priimto sprendimo Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio“, kuriuo X. Y. lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikis nenustatytas.

Atsakovės Sprendimų kontrolės skyrius 2024 m. birželio 4 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) išsiuntė pareiškėjui Sprendimą (b. l. 47).

Ginčo santykius reglamentuoja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymas (toliau – ir VAĮ), Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymas (toliau – ir ASNTAPI), Dalyvumo lygio nustatymo kriterijų ir tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2005 m. kovo 21 d. įsakymu Nr. A1-78/V-179 (2023 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. A1-640/V-1048 redakcija, toliau – ir Aprašas), Individualios pagalbos teikimo, lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijų poreikių nustatymo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. gruodžio 28 d. įsakymu Nr. A1-765/V-1530 (2023 m. spalio 3 d. įsakymo Nr. A1-639/V-1047 redakcija, toliau – ir Tvarkos aprašas), ir kiti teisės aktai.

Asmens su negalia teisių apsaugos agentūra prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pagal kompetenciją dalyvauja formuojant ir įgyvendinant asmens su negalia teisių apsaugos politiką (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalis). Atsakovei suteikta teisė VAĮ nustatyta tvarka ir terminais priimti sprendimus: dėl asmens sunegalia dalyvumo lygio, jo priežasties, atsiradimo laiko, termino, netekto dalyvumo procentų (100 procentų dalyvumo lygio ir asmeniui nustatyto dalyvumo lygio procentų skirtumo); dėl individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikio, termino; dėl lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikio, termino (ASNTAPI 15 straipsnio 1 dalies 6 punkto b, e ir f papunkčiai). Dokumentų, reikalingų dalyvumo lygiui nustatyti, parengimo ir pateikimo tvarką, dalyvumo lygio priežasties, atsiradimo laiko ir jo termino nustatymo tvarką, kriterijus, kuriais vadovaujantis nustatomas dalyvumo lygis, nustato Aprašo normos (ASNTAPI 19 straipsnio 7 dalis, Aprašo 1 punktas). Tvarkos aprašas reglamentuoja dokumentų, reikalingų individualios pagalbos teikimo išlaidų kompensacijos poreikiui (toliau – individualios pagalbos kompensacijos poreikis), lengvojo automobilio ar jo techninio pritaikymo išlaidų kompensacijos poreikiui (toliau – automobilio kompensacijos poreikis) (toliau kartu – kompensacijos poreikis) nustatyti, parengimo ir pateikimo Agentūrai tvarką, kompensacijos poreikio nustatymo tvarką, nustato kriterijus, kuriais vadovaujantis nustatomas kompensacijos poreikis (ASNTAPI 20 straipsnio 1 dalis, 21 straipsnio 3 dalis, Tvarkos aprašo 1 punktas).

Atsakovei, kaip viešojo administravimo subjektui, taikytinos ir VAĮ normos, kurios, be kita ko, garantuoja asmens teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimą (VAĮ 1 straipsnis). Pažymėtina, jog kiekviena valdžios institucija yra saistoma bendrųjų teisės principų bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų. Viešojo administravimo subjektai savo veikloje turi vadovautis įstatymo viršenybės principu, įpareigojančio, kad viešojo administravimo subjektų veikla atitiktų VAĮ išdėstytus teisinius pagrindus (VAĮ 3 straipsnis).

Minėta, jog pareiškėjas 2024 m. balandžio 5 d. pateikė atsakovei Skundą (reg. Nr. (duomenys neskelbtini)), kuriuo prašė Agentūros peržiūrėti visus Agentūros Tauragės teritorinio skyriaus sprendimus, juos panaikinti, pareiškėjo prašymus perduoti nagrinėti iš naujo (b. l. 27–44). Pareiškėjas Komisijai pateikė skundą dėl atsakovės neveikimo nagrinėjant jo Skundą, nurodydamas, jog atsakovė sprendimo nėra priėmusi (*pastaba*, skundo surašymo data 2024 m. gegužės 25 d.). Pagal šiuos pareiškėjo pareikštus konkrečius ir aiškius reikalavimus yra apibrėžiamos administracinės bylos nagrinėjimo ribos. Todėl nagrinėjamu atveju, aktualios teisės normos, reglamentuojančios skundų dėl Agentūros teritorinių skyrių priimtų sprendimų nagrinėjimo tvarką ir terminus.

Aprašo 59 punktas nustato, jog asmens pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas atliekamas ir sprendimas dėl asmens dalyvumo lygio nustatymo priimamas per 20 darbo dienų nuo visų vertinimui atlikti reikalingų dokumentų gavimo Agentūroje dienos arba kai pakartotinis dalyvumo

lygis vertinamas vykdant Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą – per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą terminą. Jei per Aprašo 59 punkte nurodytus terminus pakartotinis dalyvumo lygio vertinimas negali būti atliktas, Agentūros direktoriaus ar jo įgalioto atstovo sprendimu terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, o asmeniui apie priimtą sprendimą dėl jo dalyvumo lygio vertinimo termino pratęsimo pranešama raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, pateikiant jo nuorašą (kopiją) (Aprašo 63 punktas).

Tapati aukščiau nurodytai tvarkai nustatyta ir kompensacijų poreikio pakartotinio vertinimo tvarka, t. y. asmens pakartotinis kompensacijos poreikio vertinimas atliekamas ir sprendimas dėl asmens kompensacijos poreikio nustatymo priimamas per 20 darbo dienų nuo visų vertinimui atlikti reikalingų dokumentų gavimo Agentūroje dienos arba kai pakartotinis kompensacijos poreikis vertinamas vykdant Lietuvos administracinių ginčų komisijos sprendimą – per Lietuvos administracinių ginčų komisijos nustatytą terminą; jei per Tvarkos aprašo 55 punkte nurodytus terminus pakartotinis kompensacijos poreikio vertinimas negali būti atliktas, Agentūros direktoriaus ar jo įgalioto valstybės tarnautojo sprendimu terminas gali būti pratęstas ne ilgiau kaip 10 darbo dienų, o asmeniui apie priimtą sprendimą dėl jo kompensacijos poreikio vertinimo termino pratęsimo pranešama raštu per 3 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos, pateikiant jo nuorašą (kopiją) (Tvarkos aprašo 55, 58 punktai).

Vadovaujantis aukščiau nurodytu teisiniu reglamentavimu, sprendžiama, jog atsakovė sprendimą dėl Skundo turėjo priimti ne vėliau kaip iki 2024 m. gegužės 6 d., o terminą pratęsus dar 10 darbo dienų – iki 2024 m. gegužės 20 d. (imtinai). Į bylą atsakovė pateikė Sprendimo kopiją (b. l. 48–51), kurios duomenimis nustatyta, jog Sprendimas buvo priimtas 2024 m. gegužės 20 d., t. y. per teisės aktuose nurodytą bendrą 20 darbo dienų ir pakartotinio vertinimo termino pratęsimo 10 darbo dienų terminą. Byloje esantys duomenys patvirtina, jog pareiškėjas apie pakartotinio dalyvumo lygio vertinimo termino pratęsimą buvo informuotas tinkamai ir laiku Agentūros Sprendimų kontrolės skyriaus 2024 m. gegužės 8 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl administracinės procedūros sprendimui priimti termino pratęsimo“ (b. l. 23). Nustatytų aplinkybių pagrindu sprendžiama, jog Sprendimas buvo priimtas nepažeidžiant aukščiau nurodytų teisės aktų nustatytą terminų.

Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika, kurioje pasisakyta, kad savarankiškas reikalavimas dėl įpareigojimo atlikti veiksmus paprastai reiškiamas tada, kai atitinkama institucija neatlieka savo veiksmų pagal kompetenciją, vilkina ar atsisako juo atlikti (pvz., 2015 m. birželio 5 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-858-624/2015; 2015 m. liepos 1 d. nutartis administracinėje byloje Nr. AS-980-756/2015). Atsižvelgiant į byloje nustatytas teises ir faktines aplinkybes, nėra pagrindo konstatuoti atsakovės neveikimą ir tenkinti pareiškėjo skundo reikalavimą įpareigoti atsakovę išnagrinėti pareiškėjo Skundą ir priimti sprendimą, nes pareiškėjo 2024 m. balandžio 5 d. atsakovei pateiktas Skundas yra išnagrinėtas ir Sprendimas dėl jo yra priimtas.

Papildomai atkreiptinas dėmesys, jog atsakovė, kaip viešojo administravimo subjektas, yra saistoma gero administravimo principo imperatyvų. Šio principo keliama pareiga valstybės institucijoms, priimant administracinius sprendimus, dirbti rūpestingai ir veikti taip, kad administracinėje procedūroje būtų laikomasi visų teisės aktų nuostatų. Pažymėtina, jog tiek VAĮ 13 straipsnis, tiek Aprašo 52 punktas bei Tvarkos aprašo 50 punktas, įpareigoja atsakovę ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo administracinio sprendimo priėmimo dienos raštu pranešti apie priimtą administracinį sprendimą pareiškėjui. Bylos duomenimis Sprendimas pareiškėjui išsiųstas tik 2024 m. birželio 4 d. raštu Nr. (duomenys neskelbtini) „Dėl pakartotinio vertinimo“ (b. l. 47), t. y. tik po 6 darbo dienų. Tokiais savo veiksmais atsakovė sudarė nepagrįstas kliūtis pareiškėjui teisės aktų nustatytais terminais susipažinti su jam teises pasekmes sukeliančiu Sprendimu bei priimti atitinkamus sprendimus dėl savo teisių įgyvendinimo ir tai laikytina gero administravimo principo nesilaikymu. Tačiau, nagrinėjamos bylos kontekste, Sprendimo išsiuntimo pareiškėjui termino pažeidimas vertintinas kaip neesminis ir nesudarantis savarankiško ir pakankamo pagrindo pripažinti atsakovės neveikimą, nes, kaip minėta, pareiškėjo 2024 m. balandžio 5 d. Skundas yra išnagrinėtas.

Pareiškėjas skundu taip pat prašo priteisti pareiškėjo naudai iš atsakovės 100 Eur dydžio neturtinę žalą. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo

tvarkos įstatymo 5 straipsnio 5 dalyje nustatyta, jog Lietuvos administracinių ginčų komisija ir jos teritoriniai padaliniai, nagrinėdami skundus (prašymus), nei žalos, nei bylos šalių turėtų išlaidų atlyginimo klausimų nesprenžia. Bylas dėl žalos, atsiradusios dėl valstybinio administravimo subjektų ir savivaldybių administravimo subjektų neteisėtų veiksmų, atlyginimo kompetentingi nagrinėti Regionų administraciniai teismai (Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo 20 straipsnio 2 dalies 4 punktas). Atsižvelgiant į tai, vadovaujantis IAGNTĮ 20 straipsnio 2 dalies 1 punktu, administracinė byla šioje dalyje (dėl neturtinės žalos priteisimo) nutraukta kaip nepriskirtina Komisijos kompetencijai.

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos ikiteisminio administracinių ginčų nagrinėjimo tvarkos įstatymo 20 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 2 dalies 1 punktu, 22 straipsniu, Komisija

n u s p r e n d ž i a :

Pareiškėjo X. Y. skundą atsakovei Asmens su negalia teisių apsaugos agentūrai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dėl neveikimo ir įpareigojimo atlikti veiksmus atmesti kaip nepagrįstą.

Kitoje dalyje administracinę bylą nutraukti kaip nepriskirtiną Komisijos kompetencijai.

Sprendimą per vieną mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos bylos šalys gali apskusti Regionų administracinio teismo Klaipėdos rūmams Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Posėdžio pirmininkė

Vilija Astrauskienė

Komisijos narės

Laura Bernikienė

Inga Drąsutavičienė